

Mollové stupnice

Až doposud jsme se s mollovými stupnicemi setkali pouze jako s mody odvozenými od durové diatonické stupnice. Byly to stupnice dórská, frygická a aiolská. Z těchto stupnic má největší význam stupnice aiolská, neboť je to tzv. přirozená diatonická mollová stupnice odvozená od durové diatoniky (aiolská stupnice = 6. modus diatonické durové stupnice). Např. od stupnice Cdur je odvozena Amoll aiolská (A, H, C, D, E, F, G, a). Základními harmonickými funkcemi této stupnice jsou: Tónika Ami (A, C, E), subdominanta Dmi (D, F, A) a dominanta Emi (E, G, H). Velmi často se ale setkáme s mollovým harmonickým schématem kde je dominanta durová. Tzn. pro Ami - tónika Ami, subdominanta Dmi a dominanta E (E, G[#], H). Pro tyto případy můžeme použít stupnici, která je odvozena od přirozené moll aiolské, avšak má zvýšený 7. stupeň z G na G[#]. Tato

stupnice se nazývá

harmonická stupnice moll

(A, H, C, D, E, F, G

#

, a). Harmonické funkce této stupnice jsou:

1. tónika	Ami maj7			
2.	střídavá dominanta	Hmi5	-	/7
3.	vrchní medianta	Cmaj7/5	+	
4.	subdominanta	Dmi7		
5.	dominanta	E7		
6.	spodní medianta	Fmaj7		
7.	citlivý tón	G	#	dim

Tato stupnice bývá velmi často používána nejen k vyjádření základních harmonických funkcí, ale i jako vhodný materiál k improvizaci v plochách, kde se vyskytují durové akordy se zvětšenou kvintou, mollové akordy se zmenšenou kvintou a akordy dim. Díky intervalu zvětšené sekundy mezi 6. a 7. stupněm má tato stupnice poněkud "orientální" náboj podobný cikánským stupnicím.

Prstoklad jednotlivých boxů stupnice A mol harmonické

Poloha všech tónů Amoll harmonické na hmatníku kytary

Mollová stupnice melodická

Tato stupnice je nejpodobnější církevním modům diatonické stupnice a proto je blízka našemu melodickému cítění. Od jónské durové stupnice se liší právě pouze mollovou tercií, zbytek stupnice se neliší. Díky tomu je tato stupnice vlastně kombinací dórského modu (první čtyři tóny) a jónského modu. Proto se názvy jednotlivých modů odvozují od názvů církevních stupnic. Např. pro Ami obsahuje melodická stupnice tóny: A, H, C, D, E, F#, G#, a .

Harmonické funkce této stupnice jsou:

1.	tónika	Ami maj7		
2.	střídavá dominanta	Hmi7		
3.	vrchní medianta	Cmaj7/5	+	
4.	subdominanta	D7		
5.	dominanta	E7		
6.	spodní medianta	F	#	mi7/5
7.	citlivý tón	G	#	7alt.

Přehled modů stupnice melodické moll:

Číselné označení stupně			2	-
(4)	-	)	4	
(4)	+	)	5	
(5)	+	)	6	
Vzdálenost od zákl. tónu (půl tónů)		0	1	2
Melodická moll	A	H	C	D
Frygicko - dórská	H	C	D	E
Superlydická	C	D	E	F
Lydicko - mixolydická	D	E	F	#
Melodická dur	E	F	#	G
Aiolsko - lokrická	F	#	G	#
Superlokrická (=alterovaná)	G	#	a	h

Kytarová škola - díl 9

Napsal uživatel Petr Krumphanzl
Středa, 23 Únor 2005 04:00

Prstoklad jednotlivých modů Amoll melodické

Melodická moll	Frygicko - dórská
Superlydická	Lydicko - mixolydická
Melodická dur	Aiolsko - lokrická
Superlokrická	

Poloha všech tónů Amoll melodické na hmatníku kytary